C. C. Postale. — Esce ogni mercoledì e venerdì — 7 gennaio 1926.

Posamezna številka 25 stotink.

Izhaja vsako sredo in petek zjutraj.
Stane za celo leto 15 L.
» pol leta 8 »
» četrt leta 4 »
Za inozemstvo celo leto lir 40.
Na naročila brez doposlane naročnine se ne moremo ozirati.
Odgovorni urednik: Polde Kemperle.

GORIŠKA STRAŽA

Št. 2 V Gorici, v petek 7. januarja 1927 Leto X.

Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Oglasi se računajo po dogovoru in se plačajo v naprej. — List izdaja konsorcij »Gor. Straže«. — Tisk Katoliške tiskarne v Gorici. Riva Piazzutta št. 18.
Uprava in uredništvo: ulica Mameli štev. 5. (prej Scuole).
Telef. int. štev. 308.

Napredek slovenstva.

V zadnji številki smo priobčili kratko vest o ustanovitvi »Slovenske akademije umetnosti in znanosti« v Ljubljani. Zamisel te ustanove, za katero so že par let tiho in požrtvovalno delali najboljši slovenski znanstveniki in umetniki, je tako lepa in zanosna, da se moramo danes še nekoliko pomuditi pri njej.

Ko je po veliki francoski revoluciji koncem osemnajstega stoletja vžarela med evropskimi narodi narodna zavest, je planilo tudi med naš skromni, maloštevilni narod spoznanje, da smo živa enota, da imamo svoje samorasle in samonikle posebnosti, da smo samostojen narod. To veliko in sveto spoznanje pa ni našlo odmeva v tujem svetu. Težka in trnjeva je bila pot, preden smo se mi zapuščeni nemaniči, ki nismo imeli nikjer zaslombe in je bil naš delež samo preziranje, prikopali do pičlega prostorčka na solncu. Toda pretrpeli in zmagali smo. Priborili smo si slovensko šolstvo do slovenskih gimnazij, ustvarili smo svojo lastno književnost in umetnost, odlično tekmovali na znanstvenem polju, gradili svoje prosvetne organizacije in domove, krepili svoje gospodarsko stanje in zmagovito dosegli priznanje, da smo zrel in življenja sposoben narod. Ko se je pozneje po svetovni vojni osnovala jugoslovanska država, smo Slovenci dosegli tudi najvišje učilišče — svojo lastno visoko šolo v Ljubljani. Sedaj pa hočejo najodličnejši zastopniki našega naroda z ustanovitvijo »Slovenske akademije znanosti in umetnosti« kronati stoletno naporno delo in zagotoviti slovenstvu narodni obstoj.

Kaj je »Akademija znanosti in umetnosti?« Razglas, s katerim predstavniki slov. naroda vabijo našo celokupnost k ustvaritvi tega najvišjega kulturnega zavoda, pravi: »V Akademiji bodo imeli naši najboljši možje priliko, da gojijo znanstveno delo, naš narod bo prejemal iz nje obilo pobud za nadaljnje udejstvovanje, vsem našim prosvetnim organizacijam bodo prihajali iz nje dotoki svežih misli in novih pobud.«

Kot maloštevilen narod moremo vzdržati vedno večjo tekmo z drugimi narodi le, če smo jim v kulturnem pogledu v vsakem oziru kos. Naša znanost mora biti na najvišji stopnji, a mora biti obenem v tesni vezi z ljudstvom, da ga tako vedno sili k napredku in izpopolnitvi. Le tako bomo tudi gospodarsko napredovali, le tako bomo gospodarji na svoji zemlji.

Znanstveno delovanje in izdajanje velikih del je združeno z velikimi žrtvami in stroški, toda je za narodovo kulturo in obstoj neobhodno in nujno. Zato je potom »Akademije« pozvana narodna celokupnost, da omogoči da postane životvorni plod dela naših duševnih voditeljev dostopen vsemu narodu in postopoma njegova last. Akademija je najodličnejša predstavnica naobrazbe in kulturne višine vsakega naroda, toda tudi glavna žila dovodnica za vse njegovo življenje in snovanje. Z ustanovitvijo Akademije smo Slovenci doprinesli vsemu svetu neizpodbitni dokaz svojega obstoja in svoje življenjske volje. Akademijo — čuvarico in jamstvo naše bodočnosti zato toplo pozdravljamo.

Kaj se godi po svetu?

Smrt Nikole Pašića je povzročila v Jugoslaviji pravo politično vrvenje. Ta izredni mož je znal do svoje smrti držati trdno v rokah svojo stranko, ki je vladala in vlada že leta Jugoslavijo. Radikalna stranka, katero je ustanovil Pašić leta 1881., ima danes 129 poslancev in je že radi tega najvažnejša stranka v državi. Tako močna je, da ne more nihče v državi mimo nje. Iz te stranke izhaja ogromna večina ministrov, iz njenih pristašev se imenujejo skoro vsi diplomatje in vodilni državni uradniki. Domala vse vlade, kar jih je imela Jugoslavija po svoji ustanovitvi, so bile vlade radikalne stranke, ostale skupine so bile več ali manj le njeni priveski. Zato je radikalna stranka pred zgodovino odgovorna za vodstvo Jugoslavije toliko v zunanji kolikor v notranji politiki. Od te stranke je odvisna usoda države. Dokler je radikalna stranka močna in edina, lahko vrši to častno in težko nalogo, ako se razcepi, je njene vlade konec in s tem se preobrne vsa smer jugoslovanskega političnega življenja.

Iz tega razloga so se vsi radikali bali smrti Nikole Pašića! Ako ta mož premine, se razruši edinstvo stranke, kar bo imelo velike posledice za celo državo.

In res! Ni se še posušila trava na Pašićevem grobu in že so izbruhnili hudi spori v radikalni stranki.

Opozicija proti novi vladi.

Nikola Uzunović je dobil po Pašićevi smrti od kralja nalogo, naj sestavi še enkrat vlado, kar je tudi storil in pritegnil k sodelovanju Radića. Obnovila se je stara zveza med bratsko kmečko stranko in radikali. Dr. Korošec ni vstopil v vlado, čeprav so to vsi pričakovali. Mesto da bi bile zastopane v vladi najmočnejše stranke iz Srbije, Hrvatske in Slovenije, so ostali Slovenci torej tudi topot ob strani. Pravega vzroka mi ne vemo, ker ne dobivamo časnikov iz Jugoslavije, da bi mogli zasledovati tamkajšnjo politiko. Znamo pa, da je nastala radi tega velika borba v klubu radikalnih poslancev. Precejšen del radikalnih poslancev ni zadovoljen z novo vlado, in sicer radi Radića. O Radiću trdijo, da dela neprestano skoke sem ter tja in škoduje s svojimi vzkipljivimi govori ne le vladi, temveč tudi državi. Za časa zadnjega spora z Italijo, ko sta se obe vladi prepirali radi Albanije, je na primer Radić držal govor, v katerem je trdil, da se hočejo Srbi polastiti Skadra in Severne Albanije. S tem je udaril lastni državi pečat, da ima napadalne namene proti sosedom. Radić sicer ni imel tega namena, a v resnici je državi močno škodoval, in zato je treba brzdati njegov jezik. Ako bi bil stopil dr. Korošec v vlado, pravijo nezadovoljni radikali, bi bili Slovenci in Srbi gotovo držali Radića na vajetih. Tako je pa sedaj nevarnost ostala.

Razkol v radikalnem klubu.

Pretekli petek se je vršila v jugoslovanski Narodni skupščini seja radikalnih poslancev, kjer bi bili morali razpravljati o tej zadevi. Prijavljenih je bilo nad 30 govornikov, da kritizirajo Uzunovićevo vlado, pa niso prišli do besede. Zakaj predno je pričelo razpravljanje, se je vzdignil načelnik vlade Nikola Uzunović in predlagal, naj radikalni poslanci kar naravnost glasujejo vladi zaupnico ali pa nezaupnico, češ, da nima smisla se na dolgo pričkati. Pri poimenskem glasovanju se je izkazalo, da je izmed 94 prisotnih radikalnih poslancev glasovalo za vlado 66, proti 21, glasovanja se jih je vzdržalo 7. Seja radikalnega kluba se je končala v velikem šumu. Časniki trdijo, da je bila ta seja zgodovinskega pomena. Poslanci, ki so glasovali proti Uzunovićevi vladi, so namreč tako razjarjeni, da mislijo nastopiti proti Uzunoviću tudi v parlamentu. To pomeni, da se hočejo ti radikalni poslanci odcepiti od lastne stranke in stopiti v krog nasprotnikov. Kdor začne namreč proti svoji stranki javno borbo v parlamentu, ta je vedoma in hotoma prerezal vse vezi s svojimi somišljeniki. Gre torej za pravi in končni razkol v radikalni stranki. Razen tega je važno, da so glasovali proti Uzunoviću zelo ugledni in vplivni radikalni poslanci, možje, ki so vodilni v radikalni stranki. Proti so glasovali n. pr. Marko Trifković, predsednik Narodne skupščine, podpredsednik dr. Subotić, dr. Vojislav Janjić in drugi. Po seji sta podala ostavko ministra dr. Miletić in Simonović. Izjavila sta, da zapuščata vlado, ker sta bila sprejela ministrska mesta le pod pogojem, da bo sestavljena vlada od radikalov, radičevcev in Slovenske ljudske stranke. Ker Slovenci niso šli v vlado in ne marajo vanjo iti, je pa vladi določeno le kratko življenje.

Odstop je naredil na beogradsko javnost velik vtis.

Kaj nastane iz tega?

Ako se odcepi 30 poslancev od radikalne skupine, pride Uzunovićeva vlada pred parlamentom v manjšino in mora odstopiti. Radikalom bi namreč ostalo le okoli 100 poslancev, katerim se pridruži 49 radićevcev. Vsega skupaj nekaj nad 150 poslancev, ki bi tvorili v jugoslovanski skupščini manj ko polovico članov. Zato smatrajo nekateri, da je Uzunovićeva vlada že končana in da čaka sedaj samo še ugodne prilike, da predloži kralju ostavko. Kakšna vlada bo sledila Uzunoviću? Ako bo hotel Uzunović nadalje vladati, bo moral iskati zaveznikov še pri drugih strankah in ne samo pri Radiću. Obrniti se bo moral vsaj na Slovensko ljudsko stranko, ako bo hotel imeti večino. Če odpade od radikalov še večje število poslancev, tudi Ljudska stranka ne bo več zadostovala in mogoče se bo stvorila vlada z Davidovićevo Demokratsko zajednico, kar bi vzelo radikalom velik kos državne oblasti iz rok.

Najvažnejše pri vsej tej stvari pa ni, ali se bo ustanovila taka ali drugačna vlada, temveč dejstvo, da se — kakor smo rekli — vsemogočna in silna radikalna stranka cepi.

Nova doba?

Razkol v radikalni stranki je skoro neizogiben. Trda in varna roka Pašića je omahnila, mojster ni našel sebi enakega naslednika. Radikalne stranke pa ne drže več skupaj skupna načela, skupni socialni in kulturni program, ki bi gnal stranko naprej brez ozira na njene voditelje in njihovo usodo. Nekoč je bilo to v radikalni stranki. To je bilo tedaj, ko je radikalna stranka imela v programu razdelitev veleposestev in zapisala na svojo zastavo: boj proti samosilju kraljev ter se borila za osvobojenje krvnih bratov izpod turškega in avstrijskega jarma. To so bile tako silne ideje, da bi bili lahko vsi voditelji pomrli, a bi bila stranka vendar naprej živela in rastla. Toda radikalna stranka je te svoje ideje izvedla, njen program je uresničen, novega pa ni več postavila. Ko so odpadla načela, je bila samo še velika in silna osebnost Pašićeva, ki je stranko držala skupaj in jo vodila. On je bil temelj, na katerem je bila sezidana vsa stavba.

Sedaj ko njega več ni, bo razcep v vrstah njegovih pristašev. Posledica tega je, da bo radikalna stranka izgubila iz rok neomejeno vodstvo države in da bo morala deliti oblast z drugimi skupinami in drugimi možmi, posebno iz Hrvatske in Slovenije. Vpliv Hrvatov in Slovencev utegne znatno zrasti in postati zelo odločilen v vseh panogah gospodarskega, socialnega in političnega življenja mlade države. To bi pomenilo za Jugoslavijo lahko začetek nove dobe.

DNEVNE VESTI.

Našim prijateljem!

Z veseljem sporočamo prijateljem in naročnikom »Straže«: Prvi tisoč naročnikov je že ob novem letu »Stražo« plačal. Zvesti nam ostanite! Tudi »Straža« vam bo zvesta, saj skuša skrbeti za vse goriške Slovence! Prosimo naročnike, ki niso še obnovili naročnine, naj ne odlagajo. Izpolnite čeke in pošljite upravi 15 lir. Sebi in nam boste s tem odvzeli važno skrb. Vsak naročnik prejme »Goriško pratiko« kot novoletno voščilo našega lista. Bog vas živi!

„Goriška Straža“ v vsako hišo!

Odpust iz šolske službe.

Kakor doznavamo se dobili odpustnice še: gdč. Tolstovršnik iz Trnovega nad Gorico, g. Droč Tone iz Grgarja in gdč. Angela Čendem iz Vedrijana.

Osebne izkaznice.

Novi zakon o javni varnosti uvaja neke posebne osebne izkaznice. Organi javne varnosti lahko od vsakega zahtevajo, da se izkaže, kdo je. Izkazati se bo moral s to posebno izkaznico. Drugi slovenski listi so o teh izkaznicah že precej pisali. Mi smo se obrnili v zadevi na goriško kvesturo in doznali, da te izkaznice še niso izgotovljene. Zato bomo o predmetu poročali, ko bodo izkaznice izgotovljene in jih bo treba zahtevati.

Potni listi,

od kvesture potrjeni, se sprejemajo v Gorici v Draščekovi hiši na Kornju, da se oskrbi vizum v Trstu.

Gorica:

Uradne številke kažejo, da je s 1. januarjem v Gorici stalnega prebivalstva 29.082. To je seveda le v Gorici brez priklopljenih občin. Od prejšnjih let sem je torej Gorica napredovala.

Papeška politika.

Kakor običajno ob novem letu so tudi letos imeli papeževi poslaniki v raznih državah pozdravne govore, ko so v imenu diplomatskih zborov voščili državnim predsednikom srečno novo leto. Časopisje zdaj na široko in dolgo razpravlja o teh govorih. Posebno nekaterim ne gre iz želodca govor pariškega nuncija Maglioneja in berlinskega Pedellija. Posebno milanskemu listu »Corriereju« se čudno zdi, da je Maglione pohvalil mirovno politiko Briandovo in zavrnil nacionalistično delo »Action Francaise«, ki čeprav katoliška ne neha brusiti zob, seveda »v prid domovini«. Tako delajo nacionalisti povsod in podtikajo suho dračje novih spopadov. Polovici sveta se pa nič čudno ne zdi, če je papeška politika za tistega, ki dela za mir na svetu, pa naj bo kdorkoli. Tudi takozvane »katoliške nacionaliste« je treba obsoditi, če gre njih slepa ljubezen do domovine, kar je pa, žal, predostikrat le plašč za kaj drugega, tako daleč, da vsem drugim odrekajo njih naravne pravice. Nekaterim listom pri nas se tudi čudno zdi, da je Vatikan za »svobodomiselno« Družbo narodov in pravijo, da je teh novih smeri v papeški politiki kriv le papežev državni tajnik kardinal Gasparri.

Jugoslovanska zunanja politika.

Bivši jugoslovanski zunanji minister dr. Trumbić je imel sedaj o praznikih v Splitu političen govor, v katerem se je bavil tudi z jugoslovansko zunanjo politiko. Trdil je, da mora Jugoslavija stopiti zopet v stike z Rusijo. Nadalje je potrebno zbližanje z Anglijo in Nemčijo ter vpostavitev dobrih odnošajev z Bolgarijo.

Krvava osveta.

V nedeljo 2. t. m. se je odigrala v Kaštelnovem pri Splitu v Dalmaciji krvava žaloigra, ki bo gotovo razvnela vse s slepo strastjo prežete duhove v Jugoslaviji ter bo našla obžalujoč odmev tudi pri vseh, ki zahtevajo, da se morajo politične borbe vršiti v mejah strpnosti, poštenja in pravičnosti. Meseca avgusta l. l. je padel kot žrtev nekega spopada med radičevci in orjunaši v Splitu radičevec Josip Grgina. Radičevci so označevali kot ubijalca Valento Žica, oblastnega načelnika »Orjune« v Splitu. Žic pa je bil od sodišča oproščen. Zadnjo nedeljo se je Žic peljal s prijateljem Miloradom Žile v motornem čolnu iz Splita v Kaštelnovi na sprehod. Ko sta orjunaša pristala, ju je na obali čakal oče pokojnega Grgina. Pograbil je takoj Žica za roko in mu sunil nož v prsa. Brat pokojnega, Mate, se je navalil na spremljevalca Žileja in ga ponovno zabodel. Oba nesrečna mladeniča so takoj odpeljali v splitsko bolnico, toda za Žica je bila vsaka pomoč prepozna in je še tisti večer izdihnil. Pred smrtjo je opetovano izjavil, da on ni ubil mladega Grgino. Žalostni dogodek nam zopet potrjuje načelo, da rodi vsako nasilje novo, še težje nasilje.

Češki »Duce«.

Čehoslovaški fašisti so imeli v nedeljo svoje zborovanje v Brnu. Tam so si izbrali za svojega vodjo generala Gajdo, ki je bil pred tedni obsojen od vojaškega sodišča zastran veleizdaje. Gajdi so podelili njegovi zvesti naslov »Duce«.

Politika v številkah.

Finančni minister Volpi je podal v svojem govoru v senatu nastopne zanimive številke: »Meseca junija 1922. so znašali državni dohodki 15.750 miljonov lir, 30. junija 1926. pa 20.475 miljonov.« Odkar je fašizem na vladi, so se zvišali torej dohodki državne blagajne za 4725 miljonov. To pomeni, da je leta 1922. prišlo na vsakega človeka v državi, všteti otroci in žene, 393 lir državnega bremena, leta 1926. pride pa na vsakega prebivalca 512 lir.

Kdo brca boljše.

V nedeljo se je vršila v Gorici tekma med nogometaši iz Trsta in Gorice. Tržačani so pripeljali s seboj poseben vlak prijateljev, da bi tekače s ploskanjem in vpitjem podžigali pri brcanju žoge. Na prostoru je bilo par tisoč ljudi, se razume po večini Gorićanov, ki so strašno vpili veselja ali jeze, kakor se je pač nagibala sreča k eni ali drugi skupini. Borba je bila ljuta in živa in tekači so cepali na tla ko snopje. Marsikaterikrat je treščila brca mesto v žogo, v trebuh, v nogo ali celo v obraz nasprotnika. Po hudi bitki so zmagali Tržačani. Zagnali so Goričanom žogo dvakrat skozi »gol«, Goričani Tržačanom pa le enkrat. Ko so se vračali Tržačani domov, so bili zmage pijani in so prepevali na ves glas na kolodvoru. Razburjenje nasprotnikov je bilo veliko in ko bi bili sami med sabo, bi se bili gotovo stepli.

Za liktorsko posojilo.

Gospod podeštat za občine Štanjel, Šmarje in Gabrije advokat Ugo Bassi nam je poslal poročilo o podpisovanju za liktorsko posojilo v njegovih občinah. V nedeljo je imel občinski načelnik poučno predavanje v Štanjelu, ki je tako lepo izpadlo, da so navzoči podpisali v kratkem času 35.000 lir. Sam obč. načelnik je dal vzgled, ko je podpisal 2000 lir za posojilo. Podpisovanje še traja, kljub temu, da ima občina komaj 1000 prebivalcev. Prav tako sta imela obč. načelnik in tajnik agitacijski pohod v Gaberje. Tam so podpisali za 5000 lir, čeprav so vasico obiskale grozne uime. V nedeljo bo šel obč. načelnik v Šmarje.

K temu izvlečku iz načelnikovega poročila priobčujemo še njegovo pospremno pismo, da se vidi mnenje Italijana: » . . . .Smatram, da je zanimivo priobčiti to, da se vidi, da ni slovensko ljudstvo sovražno dobrim namenom vlade. Uspeh v občinah, ki jih upravljam, je tako zadovoljiv, da jaz kot obč. načelnik in Italijan visoko cenim dobro voljo mojih občinarjev in smatram, da je dobro, če to zve tudi javnost, da se razpršijo sumničenja, ki jih goje na dostih krajih proti Slovencem . . . .« — Te besede naj si zapomnijo zlasti oni, ki hočejo s sumničenjem napram Slovencem doseči boljše jasli in se pokazati boljše državljane .

Nepismenost na Španskem.

Španska vlada je sklenila zvišati število državnih šol od 1000 na 1500. S tem hoče vlada pobijati nepismenost, ki je med španskim ljudstvom naravnost obupna. Po uradnih izjavah 50% ljudi ne zna pisati, v resnici je pa to število višje in dosega 60%.

Srečni Amerikanci.

Finančno stanje v Združenih državah ameriških je tako sijajno, da je finančni minister v zadregi, kaj početi z odvišnim davčnim denarjem. Značilno za položaj je, da se je finančni minister že pred časom obrnil na časopisje po tozadevni nasvet. Sedaj je stavil v senatu predlog, naj država davkoplačevalcem 35 milijonov pfundov šterlingov — povrne.

Boji v Siriji.

Tudi v Siriji niso Francozi še trdni gospodarji. Vstaši so sicer navidez potlačeni, toda med njimi še zmeraj vre. Pred par dnevi so se Beduini zopet zapleli v boj s francosko konjenico. Po dolgi borbi so Francozi pognali vstaše v beg.

Nov udarec.

Framasonska Callesova vlada je izdala nove zakonske določbe glede verskih organizacij. Po tej odredbi nimajo organizacije poznane pod imenom »cerkev« nikakšnih pravic, ki sicer pritičejo osebam. Potemtakem vlada ne priznava več nadškofov, škofov in duhovnikov.

Kruha, kruha!

Po zadnjih uradnih podatkih je bilo 20. decembra na Angleškem preko 1,300.000 delavcev brez dela in jela.

Čuvaj se senjske roke!

Zgodovinska povest.

Hrvatski spisal Avgust Šenoa.
poslovenil F. Š. Cvetkov.

Obojica je stopila v sijajno dvorano. Obokane stene prostrane dvorane so pokrivali tapeti iz pozlačene kože. S svoda je visel sijajen svetilnik v podobi steklenih rož od finega kristala, a plameni dišečih voščenic so bliščali v ogromnih ogledalih muranskega stekla, razširjajoč svojo svetlobo na žive, vznešene slike, na katerih je Diana ljubila v snu Endimijona, sveta Magdalena razpelo, na katerih je Lelj metal pozlačene strele za Drijado, ali beneški junaki za črnim Saracenom. Sredi dvorane je iz kljuna mramornega labuda vrela voda, rdeča kakor vrtnica, a na dolgi mizi so stale orjaške srebrne posode, polne žarkega cvetja, zlate čaše in kristalne kupice, v katerih se je lesketalo kakor rubin ognjeno kijoško vino. Izmed zelenega listja so zrle zlate siciljske pomaranče, rdeče dinje, s Krfa, sladko, rumeno grozdje in dišeče, temnorumene breskve. Naokolo je sedelo divno kolo beneških gospa, hladečih se s pihaljkami, ki so se zibale na njihovih prsih kakor metulj na polni vrtnici. A glejte jih! Tam je kakor stoloravnateljica bujno visoka gospa, v nabranem plašču vijolčastega baržuna. Po belem čelu, po belih ramenih padajo krasotici zlati kodri, a črno oko jej plamti kakor zvezda danica sredi temnega neba. To je bila gospodinja Angelina Veluto. A pri njej? Kakor lahek oblak se je ovijala njena obleka z belimi čipkami okoli bujne mladenke visokega čela, dolgih trepalnic, črnih bujnih las, nad katerimi se je lesketala krona iz dragega kamenja. Veliko oko ji je sijalo kakor rosna vijolica, nežni vrat se ji je zavijal kakor lilija, a rdeče ustnice so se ji dražestno smehljale, kakor da bi pihal lavor v vrtnico. To je bila Marieta, mlada žena Mariana Quirinia, ki je opravljal v doževem senatu važen posel »savio di terra ferma«, a sedaj srkal za mizo malvazijo, gladil dolgo brado in bobnal s prsti po mizi. A dalje si videl ob svetlobi voščenic mnogo lepotic, mnogo črno oblečenih beneških plemičev. Ob krasni Marieti je sedel debel človek, topega nosa, kratko ostriženih, plavih las, zavitih brk, načičkan, našušmaren, v obleko iz svile, vezeno s srebrno žico. Sive oči, top nos, debele ustnice, šiljasti brki — vse se je smehljalo na njem. To vam je bil nesrečni ljubimec, cesarski poslanec Rossi.

»Illustrissimo!« se je nasmejala Marieta. »Vas li ne boli glava od našega ženskega hahakanja, Vas, ki nosite važnih poslov v glavi?«

»Signora!« je Rossi jecljaje odvrnil, nasmehnivši se čudno izpod širokega nosa, državne posle sem del doma pod ključ, tu se podajam z dušo in telesom poeziji in dozdeva se mi, da sem pastir med vilami!«

»Sramežljiv ljubimec!« se je vmešala Angelina z lahkim smehom.

»Signora!« je odvrnil Rossi sladko šepetaje, »jaz nisem sramežljiv, marveč srčen sem, da bi smelo provalil v Armidin vrt, ali ne vem, bi li se mogel ustavljati njeni divoti kakor Gotfrid buljonski.«

»Ne recite torej, illustrissimo,« je šepnila Marieta in pogledala poslanca izpod očesa, »ne recite, da ste junak, ko že naprej priznavate, da ste slab.«

Veselim se celo svoje slabosti,« je odvrnil Rossi, »ker v tem slučaju je ona krepost.«

»O, jaz bi vam mogla odgovoriti,« je začela Marieta z mehkim glasom, »da je ta krepost gospe Vašega srca uteha, ker slab do ene, slab bodete do vseh gospa, a zvestoba. — — —«

V tem trenutku sta vstopila v dvorano senjski škof in njegov sorodnik senator. Vsi gosti so ju uljudno pozdravili, zlasti poslanec Rossi je živo stisnil škofovo roko.

»Da ste mi zdravi, gospod poslanec,« je začel de Dominis polglasno, »ste se li potrudili popraviti ono, kar je pokvaril oni neumnež Mendozza. Ti Benečani so jako razjarjeni, kakor se meni dozdeva. Oprezni moramo biti; jaz se ne mešam v te posle, ali kar sem Vam predložil, odobrava tudi nadvojvoda. Delati moramo za mir in ugled naših vladarjev.«

»Mislim,« je dvignil Rossi tajinstveno, škilè z jednim očesom v lepo Marieto,« mislim, da se vse posreči. Seveda, razsrjeni so, kakor besni levi.«

»Res?«

»No, jaz sem fino zaplel ves posel in Grimaniju vse razložil. S početka ni hotel niti slišati, imel sem mu razložiti točko za točko z ostrimi razlogi, ko sem dokazal iskrenost naše vlade in potrebo složne, prijateljske politike, se je dože omehčal, se spustil v potanko razpravo, zlasti pomorske trgovine z Reke in Trsta, a svètnik Badoer je zahteval potankega obvestila o senjskih šumah. Na raztanku mi je Grimani še rekel: Illustrissimo, ko nam tolmači nadvojvoda svoje želje po ustih toli modrega državnika, ni dvoma o srečnem uspehu.«

»To znači po priliki, da ni bilo treba poslati Rabate,« je dodal škof.

»Mislim,« je pomežiknil Rossi zvito z očmi.

»In ni ga bilo treba. Rabata je dober kristjan, junak na glasu, strog upravitelj ali državnik nikdar! Njemu bi se moralo poveriti kakšno važno poveljništvo, kjer treba stroge roke, železnega biča, a ne ga poslati v beneške mreže, katerim je kos samo Vaša modrost. Delajte samo tako naprej, a jaz preskrbim, da Rabato, morda Vašega nasprotnika, odstranimo — — daleč!«

Konec nočnih zabavišč?

Neka novica iz Rima pravi, da bo prišel od vlade ukaz na vse prefekte, da je treba vsa nočna zabavišča, tako zvane »tabarine« zapreti. To se bo zgodilo baje vsled tega, ker so našli po takih nočnih lokalih že marsikaj nečednega.

Socialistični list.

Sredi maja bo spet začel izhajati v Genovi nekdanji socialistični list »Lavoro«. Tudi uredniki bodo po večini ostali isti.

Še tli.

Iz Maroka pišejo, da so tam puške spet začele pokati. Španci so poslali tja doli novih čet. Francozom podložna plemena pa dajo za enkrat še mir. Pa je prašanje, za koliko časa?

Prijatelj prihaja v hišo.

Z novim letom se bodo odprla vrata v slovenske hiše in vstopil bo mlad, a ljub prijatelj slovenskih družin, »Naš čolnič«. Urednik se že pripravlja, da ga obleče v okusno novo obleko.

»Naš čolnič« ima par tisoč prijateljev. Stara slovenska navada je, da prijatelja ne zapuščamo. Zato upravičeno upamo, da bodo vsi dosedanji naročniki ostali »Čolniču« zvesti.

Kdor pa »Čolniča« še nima in ga ne pozna, naj ga povabi enkrat v svojo hišo. Naroči naj list za vse leto. Saj je Čolnič zdaj edina vez, ki druži zavedno katoliško slovensko mladino. Kdor prebira »Čolnič«, je član velike slovenske družine, ki stremi po posvečenju vsega življenja, po visokih vzorih verein prosvete.

To leto bo list postal po večini naše družinsko glasilo. Ne bo opustil kajpada vkljub temu poročil iz naše organizacije, vendar bo vsed primernih povesti, slik in zanimivih člankov ugajal tudi onim, ki iz kakršnegakoli razloga niso člani društev.

Uredništvo si je pridobilo rečne, izvežbane sotrudnike, ki bodo s peresom govorili v srce. List bo obsegal 16 strani in stal celoletno 10 lir. Naročnino lahko poravnate v dveh obrokih po 5 lir. Istotako bomo poskrbeli za lepo obliko.

Vemo, da je zadnje mesece divjala po naši deželi uničujoča poplava, vendar smo prepričani, da si bo vsak član odtrgal od pijače in kajenja radovoljno onih 10 lir in jih obrestonosno naložil v list, ki nu bo prinašal izobrazbe, pouka, olažbe in zabave.

»Čolnič« bo dobil tudi redno upravo, ki ga bo točno razpošiljala do 29ega vsakega meseca.

Prosimo vse naročnike, naj nam sporoče svoje želje glede vsebine in oblike. Vsak nasvet bomo radi upoštevali.

Posebno zahvalo smo dolžni onim vzornim fantom in pridnim mladenkam, ki so nabirali med letom za Čolničev dar.

Stojimo v začetku leta. V teh dneh naj vsi zavedni fantje in požrtvovalna dekleta z vso vnemo agitirajo za nove naročnike. Naslove pošljite na upravo, Via Mameli 5,

Kaj je novega na deželi?

Št. Peter.

Naši občinarji se vsi zgražajo, da nima občina oziroma g. podešta Ceschia toliko čuta za obče potrebe in tudi za dostojnost, da bi dal napeljati vsaj malo gramoza na pot, ki pelje do naše cerkve. Zdaj moramo skakati ko žabe iz balote na baloto ali pa čevelj v blatu pustiti. Bivši naš »občinski oče« vitez Galeusig je bil njega dni odslovljen, ker ni znal v občini gospodariti; pota je pustil vsa razrvana, ko da bi jih Šempetercem sploh ne bilo potreba. Pač pa je pustil prav lepo posuto pot, koder je sam hodil. Tista reč je stala občino precej tisočakov. Ni čuda potem, da se je novi občinski načelnik g. Ceschia v veliki brigi in skrbi za blagor občanov togotil zastran tistega odslovljenega viteza. Na to svojo togoto je bržkone že zabil; pot do Jakončičeve vile, kjer sam stanuje, si je dal prav na gosto posuti z lepim gramozom. A kaj brigajo njega druga pota, saj »kmetavzi« imajo že itak umazane šolne?!

Col.

Meseca novembra je prišel v našo vas neki gospod, ki se je predstavil za zastopnika neke firme iz Merana, katera povečuje slike. Ceno za povečanje je označil z 12 lirami. Zahteval je, naj se mu polovica tega zneska takoj plača, ostanek pa za nekoliko dni, ko dobimo sliko. Pred par dnevi sta se pa pripeljala k nam dva gospoda, ki sta imela s seboj slike z okvirjem, toda sta pravila, da so to le kopije, prave slike v olju pa stanejo najmanj 50 lir. Polovico zneska sta gospoda zahtevala seveda vnaprej. Ko smo jima z začudenjem povedali, da smo naročili samo slike po 12 lir. sta nam začela groziti s tožbo. Ker smo podpisali neke italijanske naročilnice, so nas agenti spravili v past. Toliko v svarilo našim ljudem! Ne zaupajte vendar že enkrat ljudem, katerih ne poznate!

Sv. Lucija.

(Na naslov železniške uprave.) — Od mnogih strani slišimo pritožbe na račun uprave na naši železniški postaji. Ljudje se med drugim pritožujejo, da uradniki ne izdajajo pravočasno voznih listkov. Potniki morajo večkrat brez vozovnic v vlak in morajo plačati seveda globo. Dne 30. dec. l. l. n. pr. je cela vrsta ljudi čakala do pol ure na vlak, toda ker se uradnikom ni zljubilo vstati, so morale stranke brez listkov v vlak, kjer so plačale kazen. Ker smo že večkrat slišali slične pritožbe, ne bomo preiskovali, če so resnične. Zahtevamo samo od železniške uprave, da napravi red.

Šmarje.

Kakor čujemo se v naši vasi nekaj pripravlja za plesanje in norenje. Res, da smo kmalu v predpustu, pa kar nas je starejših mož, bi želeli, da bi se mladina na kake druge načine zabavala. Tudi oblastva bržkone plesa ne bodo dovolila. Saj beremo po časopisju, kako vlada take reči zatira in da je nekoč goriški podprefekt celo okrožnico izdal, naj občine ne dovoljujejo mladini javnih plesov. Pa še posebno pri nas, ko so letine, da se nas Bog usmili. Raje naj bi imeli kako gospodarsko ali kulturno predavanje, da bi mladi postali boljši gospodarji in kulturno izobraženi ljudje. Več starejših mož.

Iz tolminskih hribov.

Po večtedenskih lepih solnčnih dnevih, smo za božič dobili belo odejo in hud mraz do 10° stopinj. Novo leto pa kaže zopet lepše dneve. Res čudno leto je bilo to staro leto, ne bomo imeli lepih spominov nanj, ker nam je prineslo dovolj gorja in slabih dni. Dasi je bilo letos dežja več kot dovolj, se že sliši sedaj marsikje o pomanjkanju vode. Naše ceste so se po povodnji že deloma popravile, hočem reči v ponikovski občini; za popravilo se je zavzel naš g. obč. načelnik Rejec, kateri vodi zdaj našo občino. Upati je, da nam bo dobro gospodaril, kar tudi pričakujemo od njega. — Spomladi najbrže se bo začela graditi nova šola na Ponikvah. Menda bo precej tudi vlada prispevala. Prav je tako, saj je dovolj težko po hišah z najetimi prostori za vse. Da bi se le mladina tudi kaj naučila, kar bi bilo v korist za poznejše življenje. — Na Pečinah je vikarišče tudi dobilo pret. poletje novo streho, da si mu manjka še popravil. Radovedni smo, koliko časa bo ostalo še prazno brez stanovalcev. Kmalu bo 5 let, ko pečinska duhovnija nima lastnega duhovnika. Ob tej priliki bi opozorili merodajne kroge tudi na popravilo cerkve. Čas bi že bil, da bi se zganili in kupili novo streho in cerkev primerno poslikali, zakaj več ko bo odlašanja, več bo stalo. Gospodarsko stanje v naših hribih ni preveč rožnato. Skoraj vsi — celo kmetje — imajo v trgovinah svojo klet. Letošnji pridelek je bil tako ničev, kakoršnega že davno ni bilo. — Davki so pa zmerom večji. Letos smo morali poleg davščine (daca) na svinje plačati živinozdravniku tudi L 5 za pregled, dasi ni nobene svinje videl; ali je to pošteno? Zares so lahko nevoljni kmetje radi te nove, popolnoma nepotrebne takse. Sicer pa bi bilo potrebno plačati omenjeno takso le za slučaj pregleda. Ne vem kaj bi počeli naši ljudje, ko bi mlekaren ne bilo. Iz teh črpajo glavni vir dohodkov, da morejo vsaj deloma kriti dnevne stroške in davke. — In te delujejo na vsej planoti izborno. Da bi le pri tem ostalo. — Naj bi bilo srečnejše in bolj veselo novo leto!

Novi trgovinski zakon.

Izšel je v »Gazzetta Ufficiale« od 29. decembra 1926 št. 299 novi trgovinski zakon od 16. decembra 1927 št. 2174. Novi zakon je stopil v veljavo dne 29. decembra 1926. Izšel je tudi že pravilnik k novemu trgovinskemu zakonu od 31. decembra 1926, ki sta ga izdala ministra za finance in za narodno gospodarstvo.

Glavne določbe novega trgovinskega zakona.

Do sedaj po italijanskem zakonu ni bilo potrebno posebno dovoljenje za trgovino. Po novem zakonu pa je v smislu čl. 1. potrebno posebno dovoljenje za trgovino. Posebno dovoljenje je potrebno toliko *za trgovine, ki že poslujejo kolikor tudi za trgovine, ki se bodo šele odprle.* Posebno dovoljenje morajo zaprositi vsi zasebni trgovci in zasebne trgovske družbe, ki se pečajo s trgovino na debelo ali na drobno.

Dovoljenje za trgovino (licenca) bodo izdajale posebne trgovinske komisije. Pri vsaki občini se bo ustanovila trgovinska komisija. V komisiji bodo občinski načelnik ali njegov namestnik, dva zastopnika trgovskega sindakata ter dva zastopnika delavskega ali sindakata intelektualcev. Ta komisija bo odločila, ali prevladuje v podjetjih trgovinski značaj nad proizvajalnim, ali naj se prosilcu izda dovoljenje ali ne, in bo nadzorovala ter odmerila predpisane kavcije.

Pod katerimi pogoji lahko izda komisija dovoljenje?

Člen 2. določuje, da komisija lahko izda dovoljenje pod naslednjimi pogoji:

Novo leto v Brdih.

(Novoletna šala. — L. Zorzut.)

NOVO LETO (s spremstvom):

Je moja novoletna pot
me pripeljala tudi k vam,
da blagoslovim briški rod,
da Bricem vsem tolažbe dam.
Naj čujem glas iz vaše domačije
in Bric naj svoje mi srcé odkrije.

KMET:

Je staro leto šlo na uni svet,
zadosti smo pod njim prestali,
ko šlo je rakom žvižgat, kosom pet,
z rebulo smo ga mi odgnali.
A tebi zdaj povem, da znaš,
kdo v brajdah je sovražnik naš:
Na brajdah prva rana
je pomladanska slana;
neusmiljena pa smrtna kosa
je njim strupena rosa;
za perje, cvetje, drevje
škodljivo je deževje;
in hudo brajde preizkuša
oidium, peronospera in suša;
na trtnem perju pa glodavci
škodljivi so zeleni zavijavci;
potem besni viharjev jezna furja
in trte, drevje lomi kraška burja;
in na vse te nadloge in nesreče
kot da nebo razjarjeno, besneče
na zemljo kámenje da luča
se vsuje v brajde tuča, tuča!
Ko smo v potrebi in največji sili,
o novo leto, ti se nas usmili!
In čuj! Kolonska se pogodba
bo v tvojem letu obnovila.
O da poštena ta razsodba
pravice le bi nam delila.
Ko išče kmet, ko išče gospodar,
ko vsak zahteva svoje pravo,
naj sámi uredimo svojo stvar
le z našo medsebojno spravo!
Saj vodi ista nas usoda,
v tem znamenju napišemo kontrat,
v pogodbi naša stara je svobóda,
naj verno jo podpiše bratu brat!
Če dobro gospodarju, tudi dobro kmetu,
tako kolon pozdravlja k nov'mu letu!

ČEŠPAR:

Nesrečni češpar sem. O ta kupčija
prevara je in sama goljufija.
Res, Bog nam dal je češpelj »cajhen«,
pa kaj, ko je zaslužek majhen!
In s češpljami, glej, hodim križev pot,
imam jaz vsako leto bankerot.
Popravi ti, kar staro leto 'ma na vesti,
izbriši ti nam posojila in obresti!
Če nam ne bodo želje se spolnile,
vse češplje v Brdih naj bi usahnile!

DEKLE:

O tudi moja pot me k tebi pelje,
imam do tebe tihe, skromne želje.
Saj veš, poznaš dekliške sanje —
smem letos verovati vanje?
In glej! Amerika nam je pobrala,
po svetu fante je pognala.
Tujini služi jadni briški sin, —
mu je usáhnil že moj rožmarin?
O vrni zdrave vse nazaj,
da oživi zapúščeni, domači kraj
prenovljen v sreči nov'ga leta,
in boljših, lepših dni nam daj,
pozdravljajoč te prosijo dekleta!

MUZIKANT:

Molčijo moji škanti in trombente,
ramonika pa na polici hira.
Bom podkopál vse svoje inštrumente.
Joj! V Brdih muzika umira!
Je molil Bric, poklekal pred oltarje,
a skladal tudi je pred cerkvijo brjarje.
In rajala je briška vsa mladina, —
a kje so zdaj veseli, luštni fantje?
Je v mojem škantu sama pajčevina.
Joj, mi nesrečni, briški muzikantje!
Zastonj bi štavil svojo prošnjo,
ne bom tu v Brdih več ostal,
še jaz zadenem svojo krošnjo,
v Ameriko jo bom pobral.

UČENKA:

Otroci so me sem poslali,
s seboj to prošnjo so mi dali,
o prošnjo... našo, sveto,
da jo prečita novo leto!
Naj v Brdih ne zamré domača abeceda,
naj še odmeva naša ta beseda!
Te prosimo: to prošnjo v bukve si zapiši,
ti novo leto nas usliši!

NOVO LETO:

Sem vam rojeno novo leto,
da srečno bilo bi začeto!
Ko bode konec mojih dni
še boljše leto mi sledi.

a) če prosilec zaprosi za licenco na kolkovanem papirju od 5 lir;

b) če izpolnjuje prosilec pogoje čl. 53 veljavnega zakona o javni varnosti;

c) če prosilec dokaže, da je položil trgovini primerno kavcijo.

Osebe, ki bodo šele otvorile trgovine, bodo morale priložiti prošnji za licenco potrdilo, da so vplačale 500 lir kavcije. Osebe, ki pa že vodijo trgovino, bodo morale prošnji priložiti potrdilo, da so vplačale od 500 do 5000 lir kavcije; višina kavcije se v drugem slučaju določi v razmerju do davka na premično premoženje. (Ricchezza mobile). To razmerje je naslednje: 500 lir kavcije je treba plačati, če je stranki predpisanih lir 5000 dohodkov letnih na premično premoženje: 15 lir kavcije več za vsakih 100 ali odlomek od lir več letnih dohodkov iz premičnega premoženja od 500 do 10.000 lir;

20 lir več kavcije za vsakih 100 ali odlomek od 100 lir več dohodkov iz premičnega premoženja od 10.000 do 20.000 lir;

5000 lir kavcije, če znašajo obdačljivi letni dohodki iz premičnega premoženja več kot 20.000 lir. Ko se zvišajo dohodki iz premičnega premoženja, se mora dopolniti tudi kavcija.

Predpisano kavcijo plačajo prizadeti lahko v denarju ali pa v vrednostnih papirjih liktorskega posojila. Vrednostni papirji l. p. se morajo glasiti na nosilca. Dokler ne bodo še izgotovljene definitivne vrednotice liktorskega posojila, jih nadomeščajo začasna potrdila o podpisu liktorskega posojila; vendar mora v tem slučaju stranka sama podpisati posojilo in ne sme v to svrho kupiti od drugega začasno potrdilo o podpisu posojila. Kartele (vrednotice) liktorskega posojila se zaračunajo po nominalni vrednosti.

Kavcija se lahko plača direktno pri pristojni finančni intendanci ali pa potom poštnega urada.

Kdaj odbije lahko komisija prošnjo za pripust (licenco)?

I. *Če ne izpolnjuje prosilec pogojev čl. 53. veljavnega zakona o javni varnosti;* imenovani čl. 53. veljavnega zakona o javni varnosti govori samo o trgovini s strelivi, zato smo mnenja, da gre tu za čl. 53 starega zakona o javni varnosti, ki je določeval pogoje, pod katerimi je lahko oblastvo odbilo prošnjo za gostilniško obrt. Prošnjo za gostilniški pripust je oblastvo lahko odbilo osebam, ki:

a) se niso mogle pravomočno v smislu civilnega zakona obvezati;

b) ki so bile kaznovane z zaporom nad 3 leta za katerikoli sibodi zločin;

c) ki so bile kaznovane tudi z manjšo zaporno kaznijo zaradi zoperstavljanja in nasilja proti oblastvu; zaradi hazardne igre in radi zločinov proti nravnosti ali proti javnemu zdravstvu;

d) če je bila stavljena pod nadzorstvo javne varnosti ali če je bila opominjana.

II. Če misli komisija, da je v občini že dovolj trgovin; pri tem mora komisija upoštevati razmah stavbinstva, gostost prebivalstva in pomen kraja kot trga.

Pri oddajanju dovoljenj mora komisija predvsem uvaževati pomen in obseg trgovine, lego trgovine in njen začetek.

Prosilcu je treba v vsakem slučaju naznaniti uspeh njegove prošnje.

Rekurzi.

Prosilec sme v slučaju, da mu komisija odbije prošnjo za pripust, rekurirati na deželni upravni odbor. (Giunta provinciale amministrativa). Proti odločbi deželnega upravnega odbora je vsak rekurz izključen.

Določevanje cen.

Občine smejo v sporazumu z gospodarskim deželnim svetom in s sindakalnimi organizacijami določiti ceno za najvažnejša živila za razprodajo na drobno. Trgovci morajo izložiti v oknih ali pa ob vhodu v trgovino cenik, iz katerega so razvidne za vsakogar cene na drobno posameznih predmetov.

Kdaj sme oblastvo preklicati licenco?

Licenco sme oblastvo preklicati v naslednjih slučajih:

a) če trgovec na zloben način skriva živila, da jih odtegne iz trga ali če jih vničuje;

b) če prodaja živila po vjšii ceni, kot je razvidna iz cenilnika;

c) če je bil trgovec dvakrat kaznovan radi zločinov, ki jih navaja kazenski zakonik v poglavju V. v VI. oddelku in v II. knjigi, to je radi zločincev sleparije v trgovini in v obrti ali pa radi sleparije in ponaredb, ki jih navajajo drugi posebni zakoni.

Ko prekliče oblastvo v navedenih slučajih licenco, zapade tudi kavcija, ki jo je prizadeta stranka vplačala.

Kaj je z obstoječo trgovino?

Že obstoječe trgovine smejo nadalje poslovati. Trgovci pa morajo vložiti prošnjo za pripust na kolkovanem papirju lir 5 in plačati predpisano kavcijo, kakor smo že razložili. Pravilnik k imenovanemu zakonu določuje, da je treba plačati kavcijo do 31. januarja 1927. Kavcija se zamore vrniti samo na podlagi ukrepa občinskega načelnika v sporazumu s komisijo, izvršljivost ukrepa odloči pristojni prefekt.

Uvažujte točno določbe novega zakona!

Naši trgovci naj točno uvažujejo določbe novega zakona. Pri županstvih lahko zvedo, kdaj morajo vložiti prošnjo za pripust. Če je potrebno, naj zaprosijo pomoči pri naši organizaciji.

Iz širokega sveta.

Gospod Ničla v Ameriki.

V Njujorku, v ameriškem velemestu, kjer je doma največje bogastvo poleg najčrnejše revščine, prebiva gospod Zero (Ničla). Na ulici zagledaš oglase, ki kričijo:

Kopel
za lačne, pijance
in bivše jetnike.
Kosilo za 5 centov.

In spodaj pravi oglas: V »kopeli« dobi vsak lačni človek, vsak brezdomec, vsak, ki nima človeka na svetu toliko hrane, da se do sitega najé. Plača pa 5 centov. Razentega se sme zastonj umiti, čevljar mu popravi čevlje, krojač zakrpa obleko, vse zastonj. In če plačaš še en cent, te obrijejo. Če pa ne moreš, ti posodijo zastonj dobro britev in milo. To zavetišče se imenuje »kopel«, ker greš vanj lačen in umazan, iz njega pa prideš snažen in sit.

V tej skromni gostilnici razdelijo letno pol milijona kosil — po pet centov. To je kakor da bi pri nas dal za kosilo desetico. Kdo pa plača vse to? Gospod Ničla. Tako se imenuje velik, širokoplečat mož, ki je iz usmiljenja začel reveže »kopati«. Mož je bil preje častnik. Energično in sila spretno zna zbirati darove za svojo »kopel«. Po cerkvah, pri predavanjih, pri koncertih, povsod prijema bogataše in zbira za svojih »tisoč dečkov«, ki gredo vsak dan skozi kopel. — Mislimo, da bi taka kopel tudi po naših mestih in celo po vaseh imela veliko obiskovalcev.

Prepozen kes.

Kakor povsod tako je bilo tudi v Berlinu v novoletni noči pri silvestrovanju rumla in bumla čez mero. Policija je aretirala 535 ljudi, 493 oseb je moralo iskati zdravniške pomoči, ognjegasci so pa 170-krat nastopili. Najbolj žalostno je pa končal ta par: On in ona sta šla plesat na neki razkošen ples. Bila sta že zaročena. V jutru domov grede se je pa njemu zazdelo, da je ona preveč plesala z drugimi. Vname se prepir, beseda da besedo in on ji končno na nekem mostu čez Sprelvo zagrozi, da jo butne dol, če ne umolkne. Ona pa trmasto: »No, pa daj me!« Komaj je zinila, je že zletela v vodo. Zdajci se pa on skesa, skoči za njo v valove. Toda prepozno, valovi so jo odnesli — v mrtvašnico, njega pa v luknjo.

Zločin kinematografa.

Pred par dnevi smo brali v časopisih vest, da je Donava pri Dunaju vrgla na suho trupli dveh šestnajstletnih devojk. Obe deklici sta doma blizu Dunaja. Zapustila sta ju ljubimca, mlada kot punčari; zato sta obe sklenili, da izvršita samomor. Pred smrtjo sta šli še enkrat gledat neki film, ki predstavlja prevarano dekle, kako skoči v Donavo. — Čudno je to, da vsi kazenski zakoni imajo paragrafe proti ščuvanju na samomor. Za kinematografe pa to ne velja!

Sreča.

Pred 25 leti je dobil neki zastopnik Pattino v Združenih državah od svoje tvrdke v Boliviji nalog, da iztirja dolg 250 dolarjev. Dolžnik ni mogel plačati, zato mu je zarubil Pattino kos zemlje. Ker od agenta zastopana tvrdka s tem plačilom ni bila zadovoljna, je obdržal Pattino zemljišče sam ter je izplačal tvrdki 250 dolarjev v gotovini. Te dni pa so našli na zemljišču cinovo rudo. Strokovnjaki domnevajo, da vsebujejo ležišča desetino vsega cina na svetu in cenijo posestvo srečnega agenta na 150 milijonov dolarjev, t. j. nad 3 milijarde lir.

Žalosten božič na Kitajskem.

Razmere na Kitajskem so prav kitajske. Iz borbe med generali se je izcimila še borba proti evropskim velesilam, ki so pač v resnici morale izzvati jezo domačinov. Toda le žal, da se je ta borba obrnila tudi proti katoliškim misijonom. Ravno za božič so kitajske tolpe napadale katoliške misijonske postaje vzdolž Yang-Tse-Kianga. Na neki misijonski postaji so Kitajci vdrli v cerkev ravno med službo božjo in hoteli umoriti vodjo misijona. Le s ponočjo nekih domačinov se mu je posrečilo, da je zbežal.

Blagoslovljen rod.

V mestecu Lambertheimu na Nemškem živi zakonski par Moos. Žena je te dni v osmič imela trojčke. Od 24 sinov jih je še 23 živih.

Pomiloščenje.

Novi japonski cesar bo o priliki svojega nastopa pomilostil 50.000 kaznjencev.

Ferdinand Škerlj, Vrhpolje 66 (Verpogliano) ima več tisoč cepljenih trt, kakor rizling, ribola, zelen, žlahtnina, klarenca, pinela i. dr. — Cepljenke so prvovrstne. — Cena po dogovoru.

Služkinjo vestno in marljiov išče manjša obitelj. — Javiti se: Corso Verdi št. 37, I. nadstr.

V **založbi** Katoliških misijonov (Ljubljana, Tabor 12) je izšla »Slovenska maša Slomšku na čast«, ki jo je za mešani zbor in orgle zložil Alojzij Mav, C. M. — Partitura stane Din 12, glasovi (sopr.-alt, ten.-bas) po Din 2.

Lloyd Sabaudo.

Prihodnje vožnje:

v Severno Ameriko:

»Conte Biancamano« 25. 1. 1927.
»Conte Rosso« 11. 2. 1927.

Iz Genove v Njujork v 9. dneh;

v Južno Ameriko:

»Conte Verde« 7. 1. 1927.
»Tomaso di Savoia« 14. 1. 1927.
»Principessa Maria« 29. 1. 1927.

Iz Genove v Buenos Ayres v 13½ dneh.

v Avstralijo:

»Carmignano« 21. 1. 1927.

Informacije daje in sprejema predplačila na vozne listke zastopnik

F. Roslch, Gorica.
Via Contavalle št. 4

NAŠA VINA, dobra, po nizkih cenah, tudi v manjših količinah; marsalo, vermut, grenčice, žganje, vinski jesih itd. prodaja trgovina v ulici Ascoli št. 31 (na vogalu trga Kosenj, de Amicis).

Rontgenologični zavod

za zdravljenje in diagnostiko

primarija DR. A. DE FIORI

V GORICI, CORSO VITT. EM. III. ŠT. 14

SPREJEMA OD 9-12 IN 2-4

Krtove kože

kupuje

W. Windspach

Gorica - Via Carducci 6

Na željo daja pojasnila in posojuje pasti.

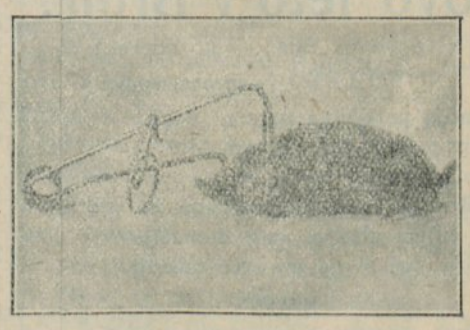

Plačam najvišje cene za kože lisic, podlasic, kun, zajcev, mačk, krtov, veveric, jazbecev itd. itd.

Prodjam PASTI in POSEBNO MESO za lov na divjačino.

Delavnica za strojenje in barvanje

Nihče nima pravice kupovati zame

VALTER WINDSPACH

GORICA - Via Carducci 6 - GORICA

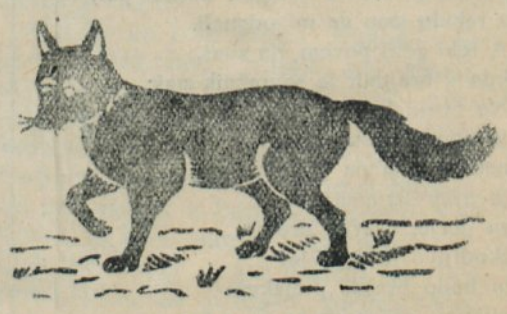

Pozor na izpremenjeni naslov!